

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.084/2018/3/I. szám

A Győri Ítéltábla a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r. felperesnek** a dr. Szabó Balázs ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított perében - mely perhez egyesítésre került a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **II.r. felperesnek** a dr. Szabó Balázs ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított pere - a Győri Törvényszék 2018. január 15. napján kelt P.20.867/2015/88. számú ítélete ellen az alperes által 89. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak megfellebbezett részében a per főtárgya tekintetében azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes az ítélet rendelkező részének a jogsértést megállapító részét köteles a peres felek nevének megjelölésével közzétenni a ... című napilapban. Az I. r. felperes részére kérelemre visszajáró illeték összegét 15.600,- (Tizenötezer-hatszáz) Ft-ra leszállítja.

Köteles az alperes az illetékes adóhatóság felhívására megfizetni az Állam javára 96.000,- (Kilencvenhatezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni az I. r. és II. r. felpereseknek fejenként 25.400,- (Huszonötezer-négyszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint az helyrajzi számú, szántó művelési ágú, a ... tulajdonát képező ingatlan haszonbérloje a Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel kötött és 2006. november 16-án a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szerződés alapján 1994. július 25-étől az I. r. felperes. A szerződés 4. pontja szerint a haszonbérleti szerződés határozott időre, 2014. július 25-éig jött létre. A szerződés 5.1. pont úgy rendelkezett, hogy a haszonbérlet az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyezhető, a mindenkor hatályos jogszabályok szerinti elővásárlási és előhaszonbérleti jog illeti meg. Az I. r. felperes vezérigazgatója 2006. szeptember 6. óta a II. r. felperes. A ... képviselőjében eljáró Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2014. február 6-án, határozott idejű, 2014. október 16-tól 2034. október 15-ig tartó haszonbérleti szerződést kötött az alperes lányával. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet az ingatlant 2014. október 16-án adta az új haszonbérlo birtokába. Az ingatlan egy részébe az I. r. felperes 2015. március 8. napján, az alperes lánya 2015. március 10. napján tavaszi árpat vetett. Az I. r. felperes az ingatlanon 2015. június 24-én kezdte meg és végezte el 1,13 hektáron a tavaszi árpa silózását. E munkálatokban a II. r. felperes személyesen is részt vett. Az alperesnek a felperesek eljárása miatt tett bejelentése alapján az ingatlanon rendőrségi intézkedésre került sor.

Az ...i Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője a 709-2/2014/E. számú, 2014. augusztus 5. napján kelt határozatával megállapította, hogy az I. r. felperes a perbeli ingatlan vonatkozásában a ...mal szemben birtokvédelemre jogosult, és kötelezte a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 25.P.52.795/14. számon indult peres eljárás lezárulásáig tartózkodjon birtokháborítástól. A ...i Járásbíróságon a jegyzői határozatot követően a felperes által többek között az alperes lánya ellen birtokháborítás tárgyában indított peres eljárást az elsőfokú bíróság a P.21.969/2015/4. számú végzéssel felfüggesztette, majd utóbb - a felperes elállása folytán - a ...i Járásbíróság a P.20.904/2015/14. számú, a ...i Törvényszék 2.Pkf.50.391/2015/4. számú végzésével jogerőre emelkedett végzésével megszüntette.

Az alperes lánya által az I. r. felperes ellen indított birtokvédelmi eljárást az ...i Közös Önkormányzati Hivatal a 858-4/2014. számú, 2014. november 7-én kelt végzésével, az I. r. felperes által az alperes lánya ellen indított birtokvédelmi eljárást a ...i Közös Önkormányzati Hivatal az 54-10/2015. számú, 2015. február 10-én kelt végzésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) előtt 25.P.52.795/2014. számon folyamatban lévő peres eljárás befejezéséig felfüggesztette. A ...i Közös Önkormányzati Hivatal a 2015. december 23-án kelt 54-13/2015. számú határozatával határozatával utóbb a felperes kérelmét elutasította.

Az I. r. felperes a PKKB-n 25.P.52.795/2014. számon indított pert többek között a ... és az alperes lánya között létrejött haszonbérleti szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt. A PKKB 17. szám alatti ítéletét a Fővárosi Törvényszék a 44.Pf.637.043/2015/9. számú ítéletével helybenhagyta. A jogerős ítéletet a Kúria a Pfv.V.20.438/2016/9. számú végzésével hatályon kívül helyezte, ezt követően a Fővárosi Törvényszék a kereseti kérelmet elutasító döntést ismét helybenhagyta.

A perbeli ingatlanon elhelyezett hulladékkal kapcsolatban az alperes lányát talajvédelmi bírsággal sújtó határozatokat a NÉBIH a 04.2/3987-5/2015. számú határozatával megsemmisítette. A ...i Közös Önkormányzati Hivatal a 1378-5/2016. számú határozatával a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet kötelezte a hulladék eltávolítására.

A ... Megyei Rendőr-főkapitányság a 2016. február 4-én kelt 08000/227-62/2015. bü. számú határozatával az alperes feljelentése alapján lopás büntett elkövetésének gyanúja miatt indult eljárást megszüntette. A határozat indokolása szerint a perbeli ingatlant 2014. november 22-ét követően mind az I. r. felperes, mind az alperes lánya művelte, mindketten részben vetettek és arattak, és nem állapítható meg, hogy a betakarított termés melyik részesnek volt idegen dolog. A határozat ellen az alperes lánya által előterjesztett panaszt a ...i Járási és Nyomozó Ügyészség a B.3576/2015/11-I. számú határozatával elutasította.

Az ... tv 2015. június 24-én az interneten közzétett, „Kis híján tettlegességig fajult egy földvita” című riportjában az alperes nyilatkozata szerint bizonyítékai vannak arra, hogy a lánya által a földpályázaton elnyert területre vetett terményt ellopták. A riport közben az I. r. felperes gépei a perbeli ingatlanon végzett silózás eredménye volt látható.

A ... Tv 2015. július 2. napján a ... című műsorában az alperes úgy nyilatkozott, hogy a perbeli területen lévő hulladékot az I. r. felperes helyezte el, vagy megengedte, hogy valaki más azt odarakja.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette az I. r. felperes jó hírnévhez való jogát azzal, hogy a ... Tv ... című műsorának 2015. július 2-i adásában azt a valótlan

tényt állította, hogy az ... helyrajzi számú ingatlanon található hulladékot I. r. felperes helyezte el. Megállapította, hogy az alperes megsértette az I. r. és II. r. felperes jó hírnévhez való jogát azzal, hogy az ... tv által 2015. június 24. napján közzétett „Kis híján tettlegességig fajult egy földvita” című riportban azt a valótan tényt állította, hogy az I. r. és II. r. felperesek az ... helyrajzi számú ingatlanon a termény learatásával lopást követtek el. Kötelezte az alperest, hogy saját költségén 15 napon belül az ítélet rendelkező részét a peres felek nevének megjelölésével tegye közzé a ... című napilapban. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek 200.000,- Ft-ot, a II. r. felperesnek 100.000,- Ft-ot, ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperesnek 36.000,- Ft, a II. r. felperesnek 36.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az I. r. felperes részére 44.400,- Ft, a II. r. felperes részére 6.000,- Ft lerótt eljárási illeték kérelemre visszajár. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek 38.100,- Ft, a II. r. felperesnek 38.100,- Ft perköltséget. Kötelezte az I. r. és II. r. felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 49.216,- Ft perköltséget.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a sérelmezett alperesi kijelentések megtételének, illetőleg közzétételének időpontjára figyelemmel a jelen eljárásra a 2013. évi CLXXVII. törvény 8. § (1) bekezdése (Ptk.) alapján a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lopásra vonatkozó kijelentéssel kapcsolatban nem alapos az alperesnek az a védekezése, mely szerint az nem a felperesekre vonatkozott, mert az elkövetőt az alperes nem nevezte meg. A riport egészét értékelve megállapította, hogy a sérelmezett nyilatkozat mindkét felperesre vonatkozott, a köznyelv nem tesz különbséget a cég és vezetője között és ezt az elhatárolást az alperes sem végezte el. Az alperesi közlést nem jogi, hanem köznyelvi értelemben kell vizsgálni, ezért nincs jelentősége annak, hogy büntetőjogi értelemben az I. r. felperes lehetett-e elkövető. A perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményt az alperes által csatolt magánszakértői véleményt, és a tanúvallomásokat egybevetve azt állapította meg, hogy a perben az nem nyert bizonyítást, hogy az alperes lánya a területre tavaszi búzát is vetett volna. A tanúvallomások alapján nem találta bizonyítottnak, hogy a felperesek az alperes lánya által vetett terményt aratták, vagy silózták volna le. Az ...i Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének 709-2/2014/E. számú határozatára, a ...i Járásbíróság P.21.969/2015/4. számú végzésére, valamint a PKKB 25.P.52.795/2014/17. számú és a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.637.043/2015/9. számú ítéletére figyelemmel megállapította, hogy a perrel érintett időszakban 2015. június 24. napjáig bezárólag az ... helyrajzi számú ingatlanon a birtoklásra és a hasznok szedésére az I. r. felperes, és nem a ... vagy az Állam képviseletében eljáró Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, illetve az Államtól jogot szerző ... volt jogosult Utalt arra, hogy a ...i Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének 54-10/2015. számú határozatában kifejtett ezzel ellentétes érvelés nem felel meg a jogszabályoknak. A terményt illetően a terület művelői között elszámolási vita keletkezett, ezért a felperes magatartása sem jogi, sem a laikus köznyelv szerinti értelemben nem minősült lopásnak. A törvényszék megállapította, hogy mindezekre figyelemmel az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az általa tett kijelentés megfelelt volna a valóságnak. A lopással kapcsolatos nyilatkozat az amúgy is feszült, egymással haragos viszonyban lévő felek között a felperesekre nézve sértő volt, s a kijelentésével az alperes megsértett mindkét felperesnek a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdés szerinti jó hírnévhez való jogát.

A hulladék elhelyezésével kapcsolatos közlés tekintetében a törvényszék megállapította, hogy az alperes nem vitatta, hogy az az I. r. felperesre vonatkozott. A kijelentés valóságtartalmát illetően a perben beszerzett tanúvallomásokat értékelve arra a megállapításra jutott, hogy a perbeli ingatlanra a hulladék még azelőtt került oda, hogy a területet az I. r. felperes haszonbérbe vette volna. Az elsőfokú bíróság az álláspontja szerint az ezzel kapcsolatos tanúvallomások egymással és

helyenként önmagukkal is ellentmondásban álltak. A törvényszék mérlegelési körébe vonta a ...i Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének 1378-5/2016. számú eljárásban készült szakértői véleményt. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közigazgatási eljárásban beszerzett szakvéleményre tekintettel a jelen eljárásban újabb szakértő kirendelése nem indokolt, az így megismert szakértői vélemény alapján pedig az állapítható meg, hogy a gazdálkodással foglalkozó I. r. felperesről az alperes valótlanul állította, hogy a rendeltetésszerű gazdálkodás szabályait súlyosan megszegve a haszonbérbe vett fölterületen nagy mennyiségű hulladékot helyezett el, illetve annak elhelyezését eltúrte. E kijelentések sértőek voltak az I. r. felperes számára, így azzal az alperes a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdés szerinti jó hírnév sérelmét valósította meg.

Az alperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján kötelezte elégtétel adásra. A törvényszék a Ptk. 2:52. § (1) - (3) bekezdése, valamint a Ptk. 6:519. § és 6:48. § (1) bekezdés alapján kifejtette, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz elegendő a személyiségi jogsértés, ez azonban nem azonos azzal az állásponttal, mely szerint a személyiségi jogsértés esetén minden esetben sérelemdíjat kell a jogsértőnek fizetnie. Az alperesi magatartás felróhatóságát kizáró körülményt a törvényszék nem állapított meg. Rögzítette, hogy a felperesek a sérelemdíj összegének meghatározása során külön bizonyítást nem ajánlottak fel. A köztudomású tények körében figyelembe vette, hogy az évtizedek óta helyben gazdálkodó I. r. és II. r. felperes vonatkozásában az alperesi kijelentések azt a valótlan látszatot keltették, hogy a felperesek a gazdálkodásra vonatkozó előírásoknak nem tudtak és nem is kívántak megfelelni. Mérlegelési körébe vonta azt a körülményt is, hogy az alperes általi jogsértés országos tv műsorban, illetve az internetre feltöltött riport által nagy nyilvánosságot kapott, továbbá azt is, hogy az I. r. felperes vonatkozásában több, hasonló jellegű jogsértés valósult meg.

A törvényszék nem találta alaposnak az alperes kérelmét a per tárgyalásának felfüggesztése iránt, hangsúlyozva, hogy az alperes lopásra vonatkozó kijelentését a köznyelvi értelemben kellett megítélni. Az újabb szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványt arra hivatkozva utasította el, hogy attól nem várható egyértelmű válasz arra a kérdésre, hogy a felperesek az alperes lányának terményét aratták vagy silózták-e le.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 80. § (2) bekezdése alapján határozott. Utalt arra, hogy a felpereseknek a termény meghatározására vonatkozó bizonyítása a Pp. 80. § (2) bekezdése alapján sikertelen perbeli cselekménynek minősül.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesek keresetének teljes körű elutasítását, valamint az alperes perköltség fizetésére kötelezésének mellőzését és a felperesek első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a hulladék elhelyezésével kapcsolatban a törvényszék az elhangzott nyilatkozat tartalmát tévesen, a lejátszott videóval ellentétesen értékelte. Az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlattal ellentétesen, a PK. 12. számú állásfoglalásba, és a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően állapította meg a riportban elhangzott alperesi kijelentés tartalmát, amelynek a lényege az volt, hogy a hulladékot az I. r. felperes helyezte el, ha pedig nem ő volt az elhelyező, akkor azért terheli felelősség, mert a föld használójaként eltúrte a hulladék elhelyezését. Hangsúlyozta, hogy a perben az nem volt vitás, hogy a lánya földhasználati nyilvántartásba történő bejegyzésének időpontjában a hulladékhegy már a perbeli területen volt. A felperesi oldal az elsőfokú eljárásban olyan tényállítást tett, mely szerint a hulladékhegy 1994. előtt került a területre. Az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldalán helytállóan oktatta ki a felperest a rá háruló bizonyítási teherről, ugyanakkor érdemben téves következtetésre jutott, amikor azt állapította meg, hogy az alperes kijelentése sértette az I. r. felperes személyiségi jogát, és az kizárólag arra vonatkozott, hogy a hulladék 1994-et megelőzően került kihelyezésre.

Sérelmezte, hogy a törvényszék annak ellenére fogadta el a közigazgatási eljárásban készült szakvéleményt, hogy az más bizonyítékokkal egybevetette volna. Álláspontja szerint e szakvélemény ellentmondásos és nem igazolja azt, hogy a hulladék kihelyezésére 1994-et megelőzően került sor. ..., ..., ... valamint ... tanúvallomásai alapján ezzel szemben az állapítható meg, hogy a hulladék elhelyezésére 1994-et követően került sor. Álláspontja szerint ezt erősíti a NÉBIH 04.2/3987-5/2015. számú határozatának indoklása is, amely szerint a hulladékhegy mintegy 10-15 éves.

A lopással kapcsolatos alperesi kijelentés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a sérelmezett alperesi közlés az I. r. felperesre semmilyen utalását nem tartalmazott, ebből következően az I. r. felperes erre alapítottnak a PK. 13. számú állásfoglalás alapján jogvédelmet sem igényelhet. Hangsúlyozta, hogy a cég fizikális cselekvősege egyébként is kizárt, ekként az alperes nyilatkozata nem is vonatkozhatott a gazdasági társaságra. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azt helyesen rögzítette, hogy a lopás szó értékelésekor annak a közfelfogás szerinti jelentéséből kell kiindulni, ugyanakkor a tárgyi ügyben a lopás tekintetében annak büntetőjogi értelemben vett tényállási eleme, a szándékosság hiányzott. A köznapi nyelv szerinti értelmezés azonban a lopás alatt azt érti, ha valaki más dologát jogosulatlanul elveszi, a jelen eljárásban pedig ez a magatartás a felperesek részéről megvalósult. Hangsúlyozta, hogy a perben ügydöntő jelentősége van annak, hogy az ingatlan használatára a perbeli időszakban ki rendelkezett érvényes jogcímmel. Kiemelte, hogy a jegyzői birtokvédelem possesszórius jellegű, az nem a birtokláshoz való jogon, hanem a birtoklás tényén alapul. Sérelmezte, hogy a törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy ... Város Jegyzője nem adott birtokvédelmet az alperes lányával szemben az I. r. felperesnek. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság úgy illette kritikával a jegyző eljárása során született határozatot, hogy ennek érdemi indokát nem adta. A PKKB előtt indult eljárásban született jogerős döntés alapján nem állapítható meg, hogy az alperes lánya és a ... között kötött földhaszonbérleti szerződés az I. r. felperessel szemben hatálytalan lenne. A földben lévő termény a Ptk. 5:51. §-a szerinti növedéknek minősül, amelynek a tulajdonjogát főszabályként a föld tulajdonosa szerzi meg, kivéve, ha az valamely jogviszony alapján mást illet. A földbe vetett termény tulajdonjoga az alperes lányát illette meg, aki azon az elválással volt jogosult tulajdonjogot szerezni a Ptk. 5:50. § (1) bekezdése alapján. Utalt arra, hogy az elsőfokú eljárás során mindkét fél azt állította, hogy a területbe tavaszi árpát vetett, ugyanakkor földhaszonbérleti jogviszonnyal az alperes lánya rendelkezett, így kizárólag neki volt olyan joga, amely őt a termény tulajdonba vételére jogosította. A felperes előadásával szemben a Ptk. 5:50. § (2) bekezdésének alkalmazása fel sem merülhetett a perben. A termény részleges lesilózása azt jelentette, hogy olyan termény elvétele történt meg, amely az alperes lányát illette volna. A területbe történt vetést végző személyével kapcsolatban részben sérelmezte az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. Álláspontja szerint a törvényszék azt helyesen állapította meg, hogy a terület szélébe történő búza vetése nem nyert bizonyítást, ugyanakkor tévesen rögzítette, hogy a területbe az I. r. felperes vetett tavaszi árpát. Hangsúlyozta, hogy az I. r. felperes által csatolt művelési napló nem szigorú számadású bizonylat, ezért az I. r. felperesi előadás bizonyítására nem alkalmas. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során is már részletesen kifejtett azon előadását, mely szerint ... és ... tanúvallomása azok egymással szembeni, és önellentmondása folytán ugyancsak nem igazolja a I. r. felperes állítását, ugyanakkor az alperes tényállításait támasztotta alá ..., ... vallomása, valamint a csatolt számlák.

Támadta az elsőfokú ítéletet azzal is, hogy a törvényszék az elégtétel adása vonatkozásában téves döntést hozott. Az ítélet rendelkező részének közzététele ugyanis azt is jelenti, hogy valamennyi, a perköltségre vonatkozó rendelkezést is közzé kellene tennie, ez pedig ellentétes a bírói gyakorlattal. A törvényszék nem vizsgálta azt sem a ...i Ítéltábla Pf.I.20.458/2006/9. számú határozatában kifejtettek ellenére, hogy az elrendelt közzétételre egyáltalán van-e lehetőség. A kért elégtétel módja

tekintetében a kereseti kérelemhez kötöttség szabálya ugyan nem érvényesül, de az elégtételnek ugyanolyan nyilvánosság mellett kell megtörténnie, mint amilyen nyilvánosság mellett a jogsértés megvalósult (Kúria Pfv.21.481/2016/8.), márpedig az elsőfokú ítéleti rendelkezés e követelménynek sem tesz eleget.

Az I.r. és II.r. felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Előadták, hogy az alperes fellebbezési érvelésével szemben a PKKB előtt indult perben hozott jogerős ítélet ellen az I.r. felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Hangsúlyozták, hogy az alperes nem tudta cáfolni azt a tényt, hogy az I.r. felperes a Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel szemben 2014. augusztus 5. és 2015. június 24. között birtokvédelemben részesült, az I.r. felperes a területet használta, arra vetett. A támadott ítélet helyesen tartalmazza azt a következtetést, hogy a felek akár egymás vetését is felülvetve használták a területet. A fellebbezés iratellenesen hivatkozik arra, hogy az ítéletben kifejtettek szerint a 2015. június 24-én hozott határozatoknak van jelentősége a perben. Alperes azt nem bizonyította, hogy a területen csak ő vetett. A jogi személyt is megilleti személyiségvédelem, a lopással kapcsolatban sérelmezett kifejezés az I.r. felperesre is vonatkozott, így az az ő vonatkozásában is jogsértő. A lopás szó köznapit értelmével kapcsolatos elsőfokú bírósági megállapítások helyesek. Az alperes kijelentése azért is volt jogsértő, mert a felek közötti elszámolási vita nem minősíthető még a köznyelvi értelemben sem lopásnak. Az elsőfokú eljárás során bizonyítást nyert, hogy a hulladék 1994-et megelőzően került a helyszínre. A törvényszék a tanúvallomásokat helyesen mérlegelte, az alperes ismeretségi, rokoni körébe tartozó tanúk vallomásai nem rontják le a közigazgatási eljárásban született szakértői megállapításokat. Hivatkoztak arra, hogy a törvényszék az elégtételre vonatkozóan is helyesen döntött.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az ... Tv 2015. június 24. napján „Kis híján tettelegesséig fajult egy földvita” címmel az interneten megjelentetett riportjában az alperes úgy nyilatkozott, hogy „...a terménynek a lopása történik, azt amit a lányom, nevezetesen ... egy nyilvános és jogszerűen lefolytatott állami földpályázaton nyert.”. A közzétett híryanag tartalmazta a II.r. felperes személyes nyilatkozatát, ennek során kiírták a II.r. és az I.r. felperes nevét. Az ezt követő újabb bejátszásban az alperes előadta, hogy „... itt szándékos lopás és előre kitervelt, hangsúlyozom, előre kitervelt, mer' ő hónapok óta azzal fenyeget bennünket, hogy úgyis ő fogja learatni. Lopás van.”. A ... Tv 2015. július 2. napján a ... című műsorban közzétett alperesi nyilatkozat szerint „Egyértelműen bebizonyosodott, hogy az ... Zrt. halmozta fel, tulajdonképpen, ha meg nem ő halmozta fel, mert jelenleg aszongya, hogy nem ő halmozta fel, 1994 óta ő ennek a jobboldali ... helyrajzi számú szántónak ugye a használója, akkor viszont, ha nem ő, akkor meg ő a felelős, mer' megengedte, hogy valaki iderakja. Eltúrte ... A lányomat felmentették mindenféle bírság és földbírság alól és, mert bebizonyult, hogy ezt nem ő, hanem az előző használó helyezte el.” A műsor felvezetőjében elhangzott, hogy a mintegy 1000 m³-es szemétheget a külföldi bérlő „gyűjtötte össze” és a hatóságok a magyar bérlőt büntették meg. A műsorban az I.r. felperesre angol, illetőleg skót céggént utaltak. A felvezetőből az is ismertté vált, hogy a hulladék lerakására „... határában” került sor.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas, a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság ítéletében mind a hulladék elhelyezésével, mind a lopással kapcsolatos alperesi közlésekkel kapcsolatban alaposnak találta a kereseti kérelmet. A hulladék elhelyezést illetően a fellebbezésben írtaktól eltérően a törvényszék a riport tartalmát helyesen értékelte. Sem a tanúvallomásból, sem az elsőfokú ítéletben hivatkozott NÉBIH határozatból, sem a közigazgatási

eljárásban beszerzett szakértői véleményből nem állapítható meg az, hogy a hulladék lerakására az idő alatt került volna sor, amíg az I.r. felperes haszonbérleti jogviszonya fennállt. Ebből következően nem állapítható meg, hogy a hulladékot az I.r. felperes helyezte volna el a területen, vagy annak elhelyezését haszonbérleti jogviszonya fennállása alatt eltűrte volna. A riportban az alperes nyilatkozata során is elhangzott, valamint a riport felvezetőjéből is megállapítható volt, hogy a hulladék elhelyezésére hol került sor. A riport felvezetője az I.r. felperesre angol, illetőleg skót céggént utalt, őt az alperes kifejezetten nevesítette is, így az I.r. felperes személye az alperesi közlés alapján azonosítható volt. Mind a hulladék elhelyezésre, mind a lopásra vonatkozó alperesi kijelentések kapcsán megállapítható az, hogy a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:1. § /2/ bekezdéséből következően a jogi személyt is megilleti a Ptk. 2:45. § /2/ bekezdésszerűen jó hírnév védelme. A hulladék elhelyezéssel kapcsolatos alperesi kijelentés valóságtartama ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható. Az alperesi valótlan tényállítás az I.r. felperesre, mint felelősen gazdálkodó mezőgazdasági tevékenységet folytató cégre sértő volt, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a jogsértés tényét.

A lopással kapcsolatos kijelentést illetően a törvényszék helytállóan utalt arra, hogy a hivatkozott riport egészét vizsgálva az alperes kijelentése mindkét felperesre vonatkozott. A személyiségi jogsértésre alapított perekben is irányadó PK 12. számú állásfoglalás alapján a sérelmezett közleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az alperes iratellenesen hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a lopással kapcsolatos nyilatkozata nem vonatkozott az I.r. felperesre. Az alperes által tett, az ... Tv internetes oldalán nyilvánosságra hozott kijelentés ugyan nem részletezte, hogy ki az, aki a lopást előre kitervelte, ugyanakkor nyilvánvaló a műsor szerkesztéséből és az alperes előadásából, hogy ezt a tevékenységet a II.r. felperes irányítása, ügyvezetése alatt működő I.r. felperes tanúsíthatta csak, így az alperes közlése szerint a lopással kapcsolatban mindkét felperes felelőssége megállapítható. Oszítja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy a jelen eljárásban a lopás szót nem büntetőjogi, hanem köznapi jelentéstartalma szerint kellett vizsgálni és értékelni. Ebből következően nincs jelentősége annak, hogy az I.r. alperes jogi személyként elkövetője lehet-e bűncselekménynek. Helytálló a törvényszék ítélete abban a vonatkozásban is, hogy a köznapi értelemben a lopás a más dolognak elvétele: más tulajdonát képező, vagy birtokában levő dolog jogtalan eltulajdonítását jelenti. A terület használata során kialakult, a birtoklással, használattal kapcsolatos, több birtokvédelmi eljárást generáló vita, az ennek során a termény betakarításával kapcsolatos magatartás - figyelemmel arra, hogy az ingatlant mindkét, a vitában érdekelt fél használta-, a szó köznapi értelmében sem értelmezhető lopásként. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az alperes jogsértése abban nyilvánult meg, hogy az elszámolással kapcsolatos vitát az I.r. és II.r. felperes súlyosan jogsértő magatartásaként ismertette.

Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj vonatkozásában a releváns körülményeket, az alperes felróhatóságát, a felpereseket ért hátrányokat, a köztudomásúként figyelembe veendő tények körét helyesen értékelte, a sérelemdíj összegét mindkét felperes vonatkozásában helyesen állapította meg.

A törvényszék helytállóan kötelezte az alperest a Ptk. 2:51. § /1/ bekezdés c/ pontja szerinti elégtételadásra. A sérelmezett nyilatkozatok nem az elégtételnek helyet adó megyei napilapban, hanem az interneten, illetőleg az egész országban elérhető ... Tv műsorában valósultak meg. A felperes nincs akadályozva abban, hogy az elégtétel adást szűkebb körben igényelje, mint ahogy a jogsértés megvalósult. A felperesnek ehhez a jelen esetben méltányolható érdeke is fűződik tekintettel arra, hogy a szűkebb környezetében jelentett számára hátrányt valamennyi alperesi

jogsértő kijelentés. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét mindössze annyiban pontosította, hogy az elégtételadás szövege nyilvánvalóan nem kell hogy kiterjedjen a jelen eljárásban megítélt költségekre, és az nem kell, hogy tartalmazza a felperes javára megítélt sérelemdíj összegét sem.

Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság nem hívta fel a felpereseket arra, hogy igazolják az elégtételt adó nyilatkozat megjelentetésének van-e akadály a megyei napilapban, e felhívást azonban az ítéletábra is szükségtelennek tartotta, mert nem merült fel ésszerű kétely azzal kapcsolatban, hogy a jogerős ítélet rendelkező része fizetett hirdetésként a nyomtatott sajtóban megjelentethető. Az ezzel kapcsolatos további nyilatkozatok másodfokú eljárásban való beszerzése csak az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte volna.

Az ítéletábra észlelte, hogy a felperesek összesen 116.000 kereseti illetéket róttak le (a P.20.703/2015. számon indult perben 36.000 forintot, a P.20.867/2015. szám alatt indult peres eljárásban 48.000 forintot, valamint a P.20.867/2015/6. számon a 2016. január 4-i beadványán a II.r. felperes további 42.000 forintot). A P.20.703/2015/2. számú végzés szerint az I.r. felperes 32.400 forint lerótt illetéket igényelhet vissza. E végzés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, ebből következően az összesen lerótt felperesi illeték összegéből az I.r. felperes által visszaigényelhető 32.400 forintot le kell vonni, vagyis a teljes figyelembe vehető lerótt illeték összege 83.600 forint. Az elsőfokú eljárás illetéke felperesenként 36.000 forint. Ez azt jelenti, hogy az I.r. felperesnek 15.600 forint - és nem 44.400 forint - jár vissza. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak a visszajáró illeték összegére vonatkozó rendelkezését az ítéletábra a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján megváltoztatta, a per fő tárgya tekintetében pedig az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban peresztes alperes a Pp. 239. § és 78. § /1/ bekezdés alapján köteles az állam javára 96.000 forint feljegyzett illeték, a felperesek javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /1/, /2/ bekezdés a./ pont, /5/ és /6/ bekezdése alapján fejenként 25.400 forint másodfokú perköltség megfizetésére.

..., 2018. április 11.

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó